

ПРЯМА МОВА.

**Інтонування речень із прямою
мовою. Розділові знаки в
реченнях із прямою мовою**

Чуже мовлення

Пряма мова

це чуже мовлення,
передане дослівно, з
повним збереженням
змісту, форми та інтонації

Непряма мова

це чуже мовлення,
що передається не
дослівно, а зі
збереженням лише
основного змісту
висловлювання

ПРЯМА МОВА

СУПРОВОДЖУЄТЬСЯ СЛОВАМИ АВТОРА, ЯКІ
ВКАЗУЮТЬ, КОМУ ВОНА НАЛЕЖИТЬ

Слова автора є синтаксичним центром, що організовує конструкцію з чужим мовленням, а також є засобом уведення його в розповідь.

Наприклад: *Діти кажуть: «Ми Вітчизну нашу
любимо святу!»*. (П.Тичина)

РЕЧЕННЯ З ПРЯМОЮ МОВОЮ СКЛАДАЄТЬСЯ З ДВОХ ЧАСТИН:

слів автора

прямої мови

об'єднуються за змістом та інтонаційно,
без допомоги сполучників

Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

А: «П».

А: «П!(?)»

НАПРИКЛАД:

Ліна Костенко наголошує: «Віддай людині крихітку себе. За це душа наповнюється світлом».

Учитель підійшов і спитавсь: «Що тут у вас діється?» (Б. Грінченко).

Хлопець одягся і говорить: «Ходім, тату, надвір!» (Нар.тв.).

«П», - а.

«П!(?)» - а.

Наприклад:

«Орел, а не козак», - каже знову Василь Невольник (П.Куліш).

«А де то?» – питають (А.Свидницький).

Розділові знаки в реченнях із прямою мовою

«П, –а,- п». **«П, –а,- П! (?)».**

Наприклад:

«Здоров, - кажуть, - здоров, Кішко Самійле, гетьмане
запорозький!» (Нар.тв.).

«П! –а.- П». **«П? –а.- П».**

Наприклад:

«Ти ба! – дивується Данило, високо зводячи брови. –
Сиплються, як горох» (Г.Тютюнник).

«З якою бригадою? – раптом поповзли брови офіцера. –
Поблизу Одеси наших бригад немає» (А.Михайленко).

Завдання 1 Відредагуйте речення з прямою мовою.

1. Дякую за моральну підтримку"єсміхнувся син.
2. "Про що ти задумалась Світлано?" іноді запитувала дівчину мати.
3. Бачте"крикнув"що за птиця?"Чи не встав би ти небоже?"
4. "Не біда поет відмовив"як ти й сам з дороги звернеш бо як рими повтікають ти мені їх не завернеш!"
5. Андрій сказав.Учитися ніколи не пізно."

Завдання 2 Розставте пропущені розділові знаки, накресліть схеми речень із прямою мовою.

1. *Я прощаюся з літом. І воно мені каже Прощай!*
2. *Роби добро мені сказала мати і чисту совість не віддай за шмати!*
3. *Я знаю тихо мовила Горпина Усе те я знаю*
4. *Ходімо зі мною запропонувала подруга*
5. *Ти ще не зібрався? стривожилась мати Спізнитися можеш.*